

УДК 314.4:616-053.2:353.1(477)

С.В. Дудник

РЕГІОНАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ МАЛЮКОВОЇ СМЕРТНОСТІ В УКРАЇНІ

ДУ «Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ, Україна

Мета – вивчити, проаналізувати і визначити динаміку рівня дитячої смертності в Україні в регіональному аспекті (загальна, залежно від місця проживання і статі) за період 2012–2015 рр.

Матеріали та методи. Дослідження проведено на підставі даних Державного комітету статистики України за 2012–2015 рр. Використано такі методи: аналітичний, статистичний, порівняльного аналізу, системного підходу.

Результати та висновки. У ході дослідження виявлено регіональну диференціацію і сучасні тенденції рівня дитячої смертності в кожному з регіонів України залежно від місця проживання (місто, село) і статі.

Ключові слова: малюкова смертність, рівень смертності, регіональні тенденції смертності, рівень смертності залежно від статі та місця мешкання (місто, село).

Вступ

Здоров'я дітей та підлітків має найважливіше значення для кожного суспільства. Навіть у матеріально благополучних суспільствах для поліпшення в цій області необхідні зрушення в бік загальнодержавного підходу і всеосяжних стратегій, що часто включає і системні зміни, з метою забезпечення справедливості щодо показників здоров'я і благополуччя дітей і підлітків. Основна увага при створенні і зміцненні заходів з охорони здоров'я щодо забезпечення розвитку та благополуччя дітей і підлітків приділяється профілактиці ранньої смертності і подальшої захворюваності на ранніх етапах життя [1, 2, 4–6].

Незважаючи на значний прогрес, досягнутий за останні десятиліття, зберігаються відмінності за показниками здоров'я дітей як усередині країн, так і між ними. В Європейському регіоні є країни з найнижчими показниками дитячої смертності, проте смертність дітей у віці до 5 років у країнах із найвищими показниками, до яких належить Україна, у 25 разів вища, ніж у країнах із найнижчими аналогічними показниками. Провідною причиною смерті серед дітей у віці до 5 років є неонатальні патологічні стани (включаючи недоношеність, сепсис і асфіксію при народженні), травми, пневмонія і діарея. Половина випадків смерті протягом перших 5 років життя відбувається саме в перший місяць життя [2, 3, 5–8].

Малюкова смертність є найважливішим і визначальним показником як демографічної ситуації, так і важливою складовою, що характеризує економічну ситуацію, особливо стан і рівень розвитку охорони здоров'я та медицини. Територіальний розподіл такого важливого показника, як рівень малюкової смертності, в Україні достатньо нерівномірний: спостерігається певна регіональна диференціація, серед причин якої кліматичні, екологічні особливості областей, стан і рівень розвитку системи охорони здоров'я, соціально-економічний стан,

санітарно-епідеміологічна складова, етнічні особливості тощо, тому особливо актуальним є комплексне дослідження малюкової смертності, у тому числі її сучасних регіональних тенденцій, як загальних, так і з урахуванням міста мешкання та статі [2–4, 7].

Мета роботи – вивчити, проаналізувати і визначити динаміку рівня малюкової смертності в Україні в регіональному аспекті (загальна, залежно від місця мешкання та статі) за період 2012–2015 рр.

Матеріали та методи

Дослідження проведено на підставі даних Державного комітету статистики України за 2012–2015 рр. Використано такі методи: аналітичний, статистичний, порівняльного аналізу, системного підходу.

Результати дослідження та їх обговорення

За результатами дослідження, рівень загальної малюкової смертності у 2015 р. (7,9‰) зменшився на 6,4% щодо 2012 р. (8,44‰), але зріс на 1,0% порівняно з 2014 р. У цілому тенденція до зростання показника малюкової смертності у 2015 р. щодо попереднього 2014 р. спостерігалась у 15 адміністративно-територіальних одиницях України: у Волинській області – на 6,01%, Вінницькій – на 10,9%, Дніпропетровській – на 9,7%, Закарпатській – на 17,4%, Запорізькій – на 17,7%, Івано-Франківській – на 7,7%, Київській – на 3,5%, Кіровоградській – на 2,2%, Луганській – на 1,7%, Одеській – на 17,5%, Рівненській – на 6,1%, Сумській – на 15,8%, Харківській – на 0,5%, Чернівецькій – на 15,8%, у м. Києві – на 6,4%. Лише у 9 областях за 2015 р. незначно зменшилися показники малюкової смертності щодо 2014 р.: у Житомирській, Львівській, Миколаївській, Полтавській, Тернопільській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській та Чернігівській областях.

Вищий за загальноукраїнський показник малюкової смертності спостерігався в 13 областях країни: Дніпропетровській (8,49%), Донецькій (8,73%), Закарпатській (10,53%), Кіровоградській (9,27%), Луганській (9,78%), Львівській (8,25%), Одеській (8,24%), Рівненській (8,51%), Харківській (9,78%), Херсонській (8,36%), Хмельницькій (8,32%), Чернівецькій (8,64%) та Чернігівській (8,3%). Таким чином, у 2015 р. найвищий рівень малюкової смертності відмічався в Закарпатській, Харківській та Луганській областях. Найнижчий рівень малюкової смертності виявився в Київській (5,36%), Полтавській (5,81%) та Волинській області (6,35%).

Протягом 2012–2015 рр. абсолютна поступова тенденція до зниження рівня малюкової смертності, починаючи з 2012 р., спостерігалася лише у 2 областях: Житомирській (зниження показника на 9,5%) і Донецькій (на 12,8%), (табл. 1).

Протягом 2012–2015 рр. малюкова смертність у сільській місцевості перевищувала аналогічний показник у міських поселеннях. Так, у 2015 р. рівень малюкової смертності в сільській місцевості був вищим на 15,04% за аналогічний у міських поселеннях. У переважній більшості областей відмічалася аналогічна тенденція, лише в Закарпатській області протягом 2012–2015 рр. та Львівській області протягом 2012–2014 рр. показник малюкової смертності в містах був вищим, ніж у сільській місцевості. Вищий за загальноукраїнський показник малюкової смертності в міських поселеннях у 2015 р. відмічався у Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Івано-Франківській, Луганській, Рівненській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській та Чернівецькій областях; у сільській місцевості – у Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Запорізькій, Кіровоградській, Луганській, Львівській, Одеській, Рівненській, Сумській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій та Чернігівській областях. Найвищий рівень смертності дітей у міських поселеннях реєструвався в Донецькій (9,76%), Львівській (9,07%) та Закарпатській (8,95%) областях, у сільській місцевості – у Дніпропетровській (12,03%), Кіровоградській (12,55%) та Луганській (16,99%) областях. У 2015 р. в переважній кількості областей, як сільської, так і міської місцевості, виявлялася тенденція до зростання рівня малюкової смертності щодо 2014 р. (табл. 2).

Таблиця 1
Малюкова смертність
за регіонами України у 2012–2015 рр.,
на 1000 народжених живими

№	Адміністративно-територіальна одиниця	Рік			
		2012	2013	2014	2015
<i>Усього по Україні</i>		8,44	7,96	7,82*	7,90*
1.	АР Крим	8,77	6,91	-	-
<i>Область</i>					
2.	Волинська	6,99	6,15	5,99	6,35
3.	Вінницька	9,09	7,97	6,50	7,21
4.	Дніпропетровська	10,02	7,60	7,74	8,49
5.	Донецька*	12,65	11,31	10,01*	8,73*
6.	Житомирська	8,04	7,68	7,42	7,28
7.	Закарпатська	8,92	9,40	8,97	10,53
8.	Запорізька	8,20	8,16	6,60	7,77
9.	Івано-Франківська	6,42	7,92	6,35	6,84
10.	Київська	5,73	5,93	5,18	5,36
11.	Кіровоградська	9,39	11,19	9,07	9,27
12.	Луганська*	7,62	7,32	9,62*	9,78*
13.	Львівська	7,75	8,34	8,48	8,25
14.	Миколаївська	7,24	7,76	7,35	6,21
15.	Одеська	8,84	8,32	7,01	8,24
16.	Полтавська	5,84	5,50	7,52	5,81
17.	Рівненська	8,06	7,85	8,02	8,51
18.	Сумська	6,93	6,39	6,66	7,71
19.	Тернопільська	7,98	6,82	7,59	7,51
20.	Харківська	7,49	7,28	9,73	9,78
21.	Херсонська	7,97	9,39	8,37	8,36
22.	Хмельницька	9,04	7,13	8,35	8,32
23.	Черкаська	9,56	7,30	8,85	7,48
24.	Чернівецька	7,97	7,66	7,46	8,64
25.	Чернігівська	9,21	7,74	8,35	8,30
<i>Місто</i>					
26.	Київ	7,77	8,15	7,02	7,47
27.	Севастополь	5,10	5,36	-	-

Примітка (тут і далі): * – без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Таблиця 2

Малюкова смертність за регіонами України
залежно від місця мешкання у 2012–2015 рр., на 1000 народжених живими

№	Адміністративно-територіальна одиниця	Міські поселення				Сільська місцевість			
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
<i>Усього по Україні</i>		8,13	7,64	7,58*	7,51*	9,03	8,57	8,28*	8,64*
1.	АР Крим	9,10	6,28	-	-	8,35	7,76	-	-
<i>Область</i>									
2.	Волинська	6,24	5,89	5,83	5,15	7,67	9,52	6,16	7,49
3.	Вінницька	8,51	6,51	5,97	6,36	9,71	9,52	7,06	8,12
4.	Дніпропетровська	8,72	7,33	7,24	7,74	15,99	8,83	10,1	12,03
5.	Донецька*	12,67	10,97	9,76*	8,50*	12,45	14,34	12,21*	10,23*
6.	Житомирська	7,14	6,51	5,81	6,86	9,24	9,25	9,54	7,83
7.	Закарпатська	10,69	9,91	8,95	12,64	7,92	9,14	8,98	9,36
8.	Запорізька	6,84	7,98	6,13	7,44	12,04	8,65	7,97	8,72
9.	Івано-Франківська	6,49	7,16	5,90	8,58	6,37	8,42	6,63	5,68
10.	Київська	5,15	4,96	5,66	5,55	6,70	7,57	4,38	5,03
11.	Кіровоградська	9,29	8,44	7,67	7,24	9,55	15,37	11,22	12,55
12.	Луганська*	7,04	7,12	8,60*	7,56*	11,46	8,70	14,70*	16,99*
13.	Львівська	8,22	8,74	9,07	7,44	7,14	7,81	7,70	9,31
14.	Миколаївська	5,92	8,04	5,87	5,41	9,39	7,30	9,82	7,66
15.	Одеська	7,85	7,87	7,30	7,49	10,29	8,98	6,59	9,37
16.	Полтавська	5,62	5,32	6,08	5,62	6,17	5,79	9,72	6,08
17.	Рівненська	5,64	6,67	9,07	7,59	9,73	8,68	7,29	9,16
18.	Сумська	6,71	5,68	7,32	7,14	7,39	7,99	5,24	9,04
19.	Тернопільська	8,52	6,78	7,86	6,90	7,56	6,86	7,36	8,03
20.	Харківська	6,67	6,47	8,82	9,31	10,54	10,34	13,28	11,68
21.	Херсонська	8,09	9,58	8,04	8,15	7,80	9,06	8,80	8,67
22.	Хмельницька	8,71	6,74	8,11	7,79	9,47	7,65	8,65	9,03
23.	Черкаська	9,14	7,03	8,03	7,97	10,12	7,67	9,94	6,82
24.	Чернівецька	7,53	7,03	6,77	9,47	8,22	8,04	7,86	8,10
25.	Чернігівська	7,27	7,08	7,42	6,53	12,75	8,93	10,16	11,85
<i>Місто</i>									
26.	Київ	7,77	8,15	7,02	7,47	-	-	-	-
27.	Севастополь	4,98	5,52	-	-	7,11	3,56	-	-

Смертність серед хлопчиків в Україні першого року життя (8,74% у 2015 р.) перевищувала смертність серед дівчаток (7,00% у 2015 р.) аналогічного віку на 19,9%. При цьому малюкова смертність серед хлопчиків поступово знизилася, починаючи з 2012 р. до 2015 р., на 6,4%. Серед дівчаток ця тенденція спостерігалася з 2012 по 2014 рр., але у 2015 р. рівень смертності зріс щодо 2014 р. на 3,4%. Вищий за загальноукраїнський показник малюкової смертності серед хлопчиків відмічався у Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Запорізькій, Кіровоградській, Луганській, Львівській, Одеській, Рівненській, Харківській, Хмельницькій областях, серед дівчаток – у Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Кіровоградській, Луганській, Львівській, Одеській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Черкаській, Чернігівській та Чернівецькій областях. Найвищі рівні смертності серед

хлопчиків першого року життя у 2015 р. відмічались в Харківській (12,14%), Закарпатській (11,71%), Луганській (11,39%), Донецькій (10,36%) та Хмельницькій (10,56%) областях. Серед дівчаток найвищий рівень аналогічного показника спостерігався в Закарпатській (9,22%), Луганській (8,12%), Херсонській (8,53%) та Чернівецькій (9,49%) областях. У 2015 р. в 12 регіонах країни зріс показник малюкової смертності серед хлопчиків щодо 2014 р., тоді як серед дівчаток – у 17 областях (табл. 3).

Якщо розглядати окремо малюкову смертність залежно від місця мешкання (місто, село) і статі, то смертність як серед хлопчиків, так і серед дівчаток сільської місцевості була вищою за аналогічні показники в міських поселеннях. У 2015 р. зріс рівень смертності серед хлопчиків першого року життя, мешканців міських поселень, щодо 2014 р. у 13 областях: Житомирській – на

57,7%, Закарпатській – на 21,5%, Запорізькій – на 32,4%, Івано-Франківській – на 67,2%, Кіровоградській – на 2,4%, Луганській – на 8,7%, Миколаївській – на 18,9%, Одеській – на 12,3%, Полтавській – на 5,8%, Харківській – на 14,7%, Хмельницькій – на 31,4%, Чернівецькій – на 10,8%, м. Києві – на 11,9%. Малокова смертність серед дівчаток у міських поселеннях за вищезазначений період також мала тенденцію до зростання в 13 регіонах України: Волинській – на 15%, Вінницькій – на 28,8%, Дніпропетровській – на 25%, Закарпатській – на 72,9%, Запорізькій – на 7,3%, Івано-Франківській – на 20,9%, Київській – на 5,3%, Сумській – на 7,1%, Тернопільській – на 23,2%, Херсонській – на 20,4%, Черкаській – на 1,7%, Чернівецькій – на 87,2%, Чернігівській – на 14,01%. У сільській місцевості смертність серед хлопчиків першого року життя зросла у 12 областях: Волинській –

на 4,4%, Вінницькій – на 20,9%, Дніпропетровській – на 35,3%, Донецькій – на 15,4%, Запорізькій – на 20,5%, Луганській – на 14,7%, Львівській – на 20,5%, Одеській – на 36,9%, Рівненській – на 23,8%, Сумській – на 144,5%, Тернопільській – на 5%, Хмельницькій – на 6,7%. Своєю чергою, малокова смертність серед дівчаток сільської місцевості зросла в 16 регіонах: Волинській – на 65,3%, Вінницькій – на 6,7%, Дніпропетровській – на 2,10%, Житомирській – на 6,01%, Закарпатській – на 29,4%, Київській – на 86,9%, Кіровоградській – на 96,9%, Луганській – на 18,3%, Львівській – на 21,7%, Одеській – на 48,2%, Рівненській – на 28,3%, Сумській – на 7,9%, Тернопільській – на 16,1%, Хмельницькій – на 30,2%, Черкаській – на 8,7%, Чернівецькій – на 6,1%, Чернігівській – на 127,0% (табл. 4).

Таблиця 3
Малокова смертність за регіонами України
залежно від статі у 2012–2015 рр., на 1000 народжених живими

№	Адміністративно-територіальна одиниця	Хлопчики				Дівчатка			
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Усього по Україні		9,34	8,85	8,82*	8,74*	7,48	7,02	6,76*	7,00*
1.	АР Крим	9,74	7,57	-	-	7,73	6,22	-	-
<i>Область</i>									
2.	Волинська	6,47	7,15	8,01	7,27	7,55	5,11	3,89	5,37
3.	Вінницька	9,24	9,38	7,89	8,56	8,94	6,46	4,98	5,75
4.	Дніпропетровська	10,92	8,31	9,14	9,52	9,04	6,85	6,25	7,40
5.	Донецька*	13,55	12,24	11,19 ¹	10,36 ¹	11,68	10,32	8,76 ¹	6,98 ¹
6.	Житомирська	10,26	7,73	7,54	7,47	5,66	7,64	7,29	7,05
7.	Закарпатська	10,47	10,02	11,45	11,71	7,28	8,58	6,31	9,22
8.	Запорізька	9,51	8,77	6,95	8,96	6,81	7,52	6,23	6,48
9.	Івано-Франківська	7,12	8,97	6,77	7,33	5,65	6,81	5,92	6,31
10.	Київська	6,12	6,56	6,01	5,15	5,31	5,24	4,28	5,57
11.	Кіровоградська	10,77	12,67	11,68	10,81	7,93	9,63	6,29	7,65
12.	Луганська*	8,74	7,54	10,11*	11,39*	6,41	7,07	9,09*	8,12*
13.	Львівська	7,68	9,81	9,38	8,75	7,83	6,79	7,53	7,71
14.	Миколаївська	7,48	9,77	6,62	6,25	6,99	5,56	8,13	6,15
15.	Одеська	9,82	9,71	7,45	9,02	7,83	6,79	6,52	7,38
16.	Полтавська	6,95	6,45	7,20	6,36	4,68	4,46	7,87	5,21
17.	Рівненська	8,54	8,85	9,87	10,16	7,57	6,78	6,06	6,78
18.	Сумська	7,32	7,78	6,96	8,53	6,52	4,92	6,34	6,83
19.	Тернопільська	8,83	8,15	8,97	7,68	7,10	5,41	6,13	7,32
20.	Харківська	8,80	7,27	11,58	12,14	6,10	7,29	7,76	7,26
21.	Херсонська	9,89	10,54	9,74	8,20	5,93	8,17	6,90	8,53
22.	Хмельницька	10,06	8,19	8,53	10,15	7,98	6,00	8,11	6,41
23.	Черкаська	10,24	7,80	10,32	7,28	8,82	6,77	7,31	7,68
24.	Чернівецька	8,86	8,93	7,49	7,83	7,01	6,31	7,42	9,49
25.	Чернігівська	11,74	8,15	10,95	8,34	6,48	7,33	5,56	8,23
<i>Місто</i>									
26.	Київ	8,69	8,83	7,45	8,34	6,80	7,42	6,54	6,52
27.	Севастополь	6,90	5,89	-	-	3,18	4,73	-	-

Таблиця 4
Малюкова смертність за регіонами України
залежно від статі та місяця мешкання у 2012–2015 рр., на 1000 народжених живими

№	Адміністративно-територіальна одиниця	Міські поселення										Сільська місцевість									
		хлопчики					дівчатка					хлопчики					дівчатка				
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
<i>Усього по Україні</i>																					
1.	АР Крим	10,00	7,18	-	-	8,10	5,33	-	-	9,36	8,08	-	-	7,24	7,41	-	-	7,24	7,41	-	-
<i>Область</i>																					
2.	Волинська	6,12	6,21	7,15	5,23	6,36	5,55	4,40	5,06	6,80	7,99	8,83	9,22	8,61	4,72	3,43	5,67	8,61	4,72	3,43	5,67
3.	Вінницька	8,92	7,04	7,91	7,64	8,05	5,95	3,89	5,01	9,58	11,89	7,88	9,53	9,84	7,01	6,16	6,57	9,84	7,01	6,16	6,57
4.	Дніпропетровська	9,28	7,97	8,93	8,61	8,12	6,65	5,45	6,81	18,51	9,84	10,18	13,77	13,26	7,77	9,96	10,17	13,26	7,77	9,96	10,17
5.	Донецька*	13,81	12,15	11,23*	10,05*	11,44	9,71	8,18*	6,81*	11,13	13,05	10,79*	12,45*	13,79	15,68	13,70*	7,84*	13,79	15,68	13,70*	7,84*
6.	Житомирська	10,10	6,49	4,77	7,52	3,99	6,52	6,89	6,13	10,45	9,42	11,23	7,41	7,92	9,12	7,81	8,28	7,92	9,12	7,81	8,28
7.	Закарпатська	12,58	10,34	10,70	13,00	8,65	9,46	7,06	12,21	9,28	10,01	11,85	11,00	6,53	8,12	5,89	7,62	6,53	8,12	5,89	7,62
8.	Запорізька	8,27	8,61	6,70	8,87	5,34	7,31	5,51	5,91	12,97	9,18	7,64	9,21	11,04	8,08	8,31	8,18	11,04	8,08	8,31	8,18
9.	Івано-Франківська	6,34	8,21	6,01	10,05	6,68	6,05	5,78	6,99	7,64	9,46	7,27	5,51	5,01	7,29	6,01	5,86	5,01	7,29	6,01	5,86
10.	Київська	5,83	4,94	6,52	6,07	4,43	4,97	4,74	4,99	6,58	9,28	5,16	3,61	6,79	5,71	3,51	6,56	6,79	5,71	3,51	6,56
11.	Кіровоградська	10,50	10,24	8,41	8,61	8,02	6,49	6,86	5,82	11,18	16,44	16,80	14,34	7,78	14,14	5,41	10,65	7,78	14,14	5,41	10,65
12.	Луганська*	8,26	7,36	9,41*	10,23*	5,73	6,84	7,73*	4,79*	12,07	8,74	13,73*	15,45*	10,86	8,61	15,67*	18,54*	10,86	8,61	15,67*	18,54*
13.	Львівська	8,36	11,11	9,91	7,46	8,08	6,24	8,19	7,41	6,78	8,11	8,69	10,47	75,192	7,51	6,64	8,08	75,192	7,51	6,64	8,08
14.	Миколаївська	5,81	9,73	5,18	6,16	6,04	6,20	6,61	4,61	10,19	9,85	9,10	6,43	8,53	4,54	10,61	9,01	8,53	4,54	10,61	9,01
15.	Одеська	9,87	9,51	7,91	8,88	5,73	6,07	6,61	6,04	9,73	10,03	6,75	9,24	10,88	7,86	6,41	9,50	10,88	7,86	6,41	9,50
16.	Полтавська	6,94	6,13	6,16	6,52	4,29	4,37	5,98	4,61	6,96	6,97	8,81	6,09	5,31	4,60	10,67	6,07	6,96	6,97	8,81	6,09
17.	Рівненська	6,04	7,50	11,51	9,27	5,22	5,75	6,45	5,82	10,30	9,81	8,71	10,78	9,16	7,49	5,80	7,44	9,16	7,49	5,80	7,44
18.	Сумська	6,89	7,29	8,01	7,23	6,52	3,98	6,59	7,06	8,22	8,89	4,72	11,54	6,52	7,01	5,81	6,30	8,22	8,89	4,72	11,54
19.	Тернопільська	9,70	6,15	9,58	6,26	7,26	7,48	6,12	7,54	8,19	9,80	8,46	8,88	6,96	3,74	6,16	7,15	8,19	9,80	8,46	8,88
20.	Харківська	8,22	6,54	10,01	11,48	5,02	6,40	7,56	7,00	10,92	9,96	17,54	14,73	10,15	10,72	8,56	8,35	10,92	9,96	17,54	14,73
21.	Херсонська	10,30	11,22	9,83	8,86	5,73	7,82	6,13	7,38	9,37	9,63	9,61	7,18	6,20	8,64	7,95	10,35	9,37	9,63	9,61	7,18
22.	Хмельницька	8,13	6,71	7,22	9,49	9,31	6,81	9,01	6,06	12,58	10,16	10,29	10,98	6,20	4,95	6,89	6,87	12,58	10,16	10,29	10,98
23.	Черкаська	10,74	6,70	8,94	8,70	7,42	7,37	7,06	7,18	9,59	9,27	10,21	5,41	10,72	5,95	7,63	8,29	9,59	9,27	10,21	5,41
24.	Чернівецька	8,13	7,22	8,22	9,11	6,91	6,82	5,25	9,83	9,30	9,94	7,09	7,03	7,07	6,00	8,69	9,22	9,30	9,94	7,09	7,03
25.	Чернігівська	10,40	8,23	8,82	6,38	3,80	5,92	5,85	6,67	14,31	8,01	15,16	12,32	11,17	9,85	5,00	11,35	14,31	8,01	15,16	12,32
<i>Місто</i>																					
26.	Київ	8,69	8,83	7,45	8,34	6,80	7,42	6,54	6,52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27.	Севастополь	6,46	6,33	-	-	3,40	4,59	-	-	14,50	0	-	-	0	6,99	-	-	0	-	6,99	-

Висновки

У ході дослідження виявлено певну регіональну диференціацію рівня малюкової смертності в Україні, а також її сучасні тенденції залежно від типу поселення (місто, село) і статі в кожному з регіонів.

Перспективи подальших досліджень

У подальшому необхідно провести поглиблене комплексне дослідження структури малюкової смертності в регіональному аспекті відповідно до місця мешкання (міська та сільська місцевість у регіонах) і статі, вивчити детермінанти формування регіональної диференціації малюкової смертності. Це має сприяти науковому обґрунтуванню удосконаленої системи профілактики та зниження рівня малюкової смертності.

Література

1. *Здоровье–2020: Основы Европейской политики в поддержку действий всего государства и общества в интересах здоровья и благополучия* [Электронный ресурс]. – Копенгаген : Европейское региональное бюро ВОЗ; 2012. – Режим доступа : <http://www.euro.who.int/ru/publications/abstracts/health-2020-a-european-policy-framework-supporting-action-across-government-and-society-for-health-and-well-being>. – Название с экрана.
2. *План действий по реализации Европейской стратегии профилактики и борьбы с неинфекционными заболеваниями, 2012–2016 гг.* [Электронный ресурс]. – Копенгаген : Европейское региональное бюро ВОЗ; 2012. – Режим доступа : <http://www.euro.who.int/ru/publications/abstracts/action-plan-for-implementation-of-the-european-strategy-for-the-prevention-and-control-of-noncommunicable-diseases-20122016>. – Название с экрана.
3. *Резолюция EUR/RC55/R6. Европейская стратегия «Здоровье и развитие детей и подростков»* [Электронный ресурс]. – Копенгаген : Европейское региональное бюро ВОЗ; 2005 – Режим доступа : http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/88085/RC55_gres06.pdf, по состоянию на 30 июня 2014 г. – Название с экрана.
4. *Резолюция EUR/RC61/R3. План действий по осуществлению Европейской стратегии профилактики и борьбы с неинфекционными заболеваниями, 2012–2016 гг.* – Копенгаген : Европейское региональное бюро ВОЗ; 2011. – <http://www.euro.who.int/ru/aboutus/governance/regional-committee-for-europe/past-sessions/sixty-firstsession/documentation/resolutions/eurrc61r3-action-plan-for-implementation-of-the-europeanstrategy-for-the-prevention-and-control-of-noncommunicable-diseases-20122016>, по состоянию на 30 июня 2014 г. – Название с экрана.
5. *Резолюция WHA63.15 Мониторинг достижения Целей тысячелетия в области развития, связанных со здоровьем* [Электронный ресурс] // Шестдесят третья сессия Всемирной ассамблеи здравоохранения, м. Женева, 17–21 мая 2010 г. Резолюции и решения, приложения. – Женева : Всемирная организация здравоохранения; 2010. – Режим доступа : http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA63-REC1/A63_REC1-ru.pdf#page=23, по состоянию на 30 июня 2014 г.. – Название с экрана.
6. *Резолюция WHA63.24. Ускорение прогресса в достижении четвертой Цели тысячелетия в области развития для сокращения детской смертности: профилактика и лечение пневмонии* [Электронный ресурс] // Шестдесят третья сессия Всемирной ассамблеи здравоохранения, Женева, 17–21 мая 2010 г. Резолюции и решения, приложения. – Женева : Всемирная организация здравоохранения; 2010. – Режим доступа : http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA63-REC1/A63_REC1-ru.pdf#page=23, по состоянию на 30 июня 2014 г. – Название с экрана.
7. *Adamson P. Child well-being in rich countries. A comparative overview* [Electronic resource] / P. Adamson. – Florence : UNICEF Office of Research; 2013 Innocenti Report Card 11. – Access mode : https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc11_eng.pdf. – Title from screen.
8. *Early years, family and education task group: report. European review of social determinants and the health divide in the WHO European Region* / B. Jensen, C. Currie, A. Dyson, N. Eisenstadt, E. Melhuish (editors) [Electronic resource]. – Copenhagen : WHO Regional Office for Europe; 2013. – Access mode : http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0006/236193/Early-years,-family-and-education-task-group-report.pdf. – Title from screen.
9. *Improving the lives of children and young people: Case studies from Europe. Vol.1. Early years* [Electronic resource]. – Copenhagen : WHO Regional Office for Europe; 2013. — Access mode : <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/improving-the-lives-of-children-and-young-people-case-studies-from-europe.-volume-1.-early-years>. – Title from screen.

Дата надходження рукопису до редакції: 16.01.2017 р.

**Региональные тенденции
младенческой смертности в Украине**

С.В. Дудник

ГУ «Украинский институт стратегических исследований
Министерства здравоохранения Украины»,
г. Киев, Украина

Цель – изучить, проанализировать и определить динамику уровня младенческой смертности в Украине в региональном аспекте (общая, в зависимости от места проживания и пола) за период 2012–2015 гг.

Материалы и методы. Исследование проведено на основании данных Государственного комитета статистики Украины за 2012–2015 гг. Используются следующие методы: аналитический, статистический, сравнительного анализа, системного подхода.

Результаты и выводы. В ходе исследования выявлены региональная дифференциация и современные тенденции уровня младенческой смертности в каждом из регионов Украины в зависимости от места жительства (город, село) и пола.

Ключевые слова: младенческая смертность, уровень смертности, региональные тенденции смертности, уровень смертности в зависимости от пола и места жительства (город, село).

**The regional tendencies
of infant mortality in Ukraine**

S.V. Dudnyk

PE «Ukrainian Institute of Strategic Researches
MHC of Ukraine», Kyiv, Ukraine

Purpose – to examine, analyze and determine the dynamics of the level of infant mortality in Ukraine in the regional aspect (total, depending on the place of residence and gender) for the period 2012–2015.

Materials and methods. Statistical data of the State Statistics Committee of Ukraine for the period 2012–2015. The following methods were used: analytical, statistical, comparative analysis, a systematic approach.

Results and conclusions. During the research were identified regional differentiation and modern tendencies of the level of infant mortality in each of the regions of Ukraine depending on place of living (urban, rural) and gender of children under one year.

Key words: infant mortality, level of mortality, regional mortality tendencies, level of mortality according to gender and place of residence (urban, rural).

Відомості про автора

Дудник Світлана Валеріївна – к.мед.н., вчений секретар ДУ «Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України»; пров. Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна.